

УДК 378.147:[373.5.011.3-051:355.233.11]:005.336.2(477)

Станіслав Лазоренко

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

ORCID ID 0000-0003-2267-3049

DOI 10.24139/2312-5993/2023.04/305-315

СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ОСВІТНІХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПРЕДМЕТУ «ЗАХИСТ УКРАЇНИ»

Військові дії у нашій країні становлять все більшого розгляду розвитку компетентностей майбутніх вчителів предмету «Захист України». На сьогоднішній час важливість розвитку предмета «Захист України» має велику актуальність через те, що має швидкі динамічні перетворення, які залежать від державно-політичних, економічних, соціально-культурних та освітніх чинників військової підготовки української молоді як свідомого громадянина своєї країни.

Пріоритетним завданням для української держави в освітній сфері є питання розвитку кваліфікованого та компетентного майбутніх вчителів предмету «Захист України», що зможуть розв'язувати критично-складні освітні задачі та вирішувати практичні проблеми викладацької діяльності в освітніх закладах, розвивати військово-патріотичних рух як фундаментальну основу військово-прикладної підготовки молодого українського покоління здатних дати здобувачам освіти необхідні знання уміння та навички для подальшої оборони Української державності та уміти правильно діяти в умовах надзвичайно-бойових ситуаціях.

Тому, вчительська престижність повинна бути авторитетною для навчальної аудиторії молодого покоління, що зуміє налаштувати освітні фактори: навчально-виховні, організаційно-методичні, військово-прикладні, фізкультурно-оздоровчу діяльність для здійснення єдиної предметної мети дисципліни – це формування у молоді особи життєво необхідних військово-прикладних знань, умінь та навичок у сфері оборони України, а також системного розуміння про військово-патріотичне виховання як провідну частину національного виховання.

Ось чому, органічний взаємозв'язок організаційно-методичних умов у цілісному освітньому середовищі повинен забезпечувати ефективність підвищення рівня інтегральних, загальних та фахових компетентностей спеціальності майбутніх вчителів і викладачів під час навчання в закладах вищої освіти.

Ключові слова: майбутні вчителі, заклад вищої освіти, предмет «Захист України», розвиток компетентностей, організаційно-методичні умови.

Постановка проблеми. Сучасні виклики в системі вітчизняної освіти, що пов'язані з військовим подіями нашої країни з агресією сусідньої країни проти нашої територіальної цілісності та державності, а також і з трансформаційним освітнім середовищем та державотворними явищами у системі вищої та післядипломної педагогічної освіти продукують дедалі більше пошуків організаційно-методичних умов підготовки вчителів навчальної дисципліни «Захист України». Не просто вчителя, а вчителя з лідерськими та патріотичними

особистісними якостями, який буде живою ілюстрацією захисника України для здобувачів освіти. Де педагогічний авторитет реалізуватиметься не лише знаннями але і професійною компетентністю з умінням до інформаційно-інноваційної діяльності з гарною військово-прикладною підготовкою та культурною комунікацією на заняттях.

На сьогодні сучасні заклади вищої освіти для майбутніх вчителів повинні стати освітніми провайдерами інформаційних знань в організації освітнього процесу в різних форматах навчальної діяльності (онлайн або оф-лайн) з елементами самоосвіти та професійного самовдосконалення, що сформує розвиток компетентностей вчителів «Захист України» для майбутньої кваліфікованої діяльності.

Сьогоднішні реалії запевняють нас, що вчителі предмету «Захист України» повинні допомагати своїм учням досягти найліпших особистісних та навчальних результатів. Сформувати військово-прикладні уміння та навички, виховати непохитну патріотичну позицію, не боятись боронити рідну землю від окупантів та розвинути мотиваційний рівень до майбутнього служіння в лавах Збройних Сил України та інших військових формуваннях.

Для ефективного проведення навчальних занять з предмету «Захист України» має реалізувати такі умови навчального процесу:

- розвинути життєво необхідний вишкіл щодо захисту України та правильних дій під час надзвичайних ситуацій;
- сформувати спільне із здобувачами освіти стратегічні рішення, що стосуються військового обов'язку та особистої ролі кожного в досягненні визначеної предметної навчальної мети;
- підготовка здобувачів освіти як майбутній військовий резерв в службі українському народові визначеним українським законодавством.

З огляду на це, перед нами постає актуальність пошуку нових шляхів розвитку компетентностей майбутніх вчителів предмету «Захист України» та організаційно-методичних умов освітнього процесу у закладах вищої освіти.

Мета статті – систематизувати складові освітніх компетентностей майбутніх вчителів предмету «Захист України» у закладах вищої освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження. Освітній процес який забезпечується викладачами предмету «Захист України» має своєрідну навчально-специфічну багатофункціональну педагогічну діяльність (військово-патріотичний вишкіл, військово-прикладна та фізкультурно-

оздоровча діяльність, основи цивільного захисту та безпеки своєї життєдіяльності). Актуалізована реалізація формуючих у студентів військово-прикладних умінь та навичок дає великий поштовх в підготовці населення до захисту державної цілісності України.

Так, за словами автора А. Б. Єрмоленка (Єрмоленко, 2021) про те, що освітні заклади повинні бути так добре налагодженими щоб організаційно-методичні умови змогли дозволити покращувати та гармонійно розвинути професіоналізм майбутнього вчителя під час викладацької діяльності. Розвинути у ньому чітку лідерську компетентність з оптимальним морально-психоемоційним кліматом та інноваційним матеріально-технічним забезпеченням в процесі підготовки молодого науково-педагогічного кадру. І тому, фундаментальну освітню діяльність майбутніх вчителів «Захист України» повинна визначатись з багатогранності організаційно-методичних умов в розвитку різних професійних компетентностей здобувачів освіти як у мирний так і у воєнний час в різних навчальних формах (фронтальній, індивідуальній та груповій), що дозволяють розвинути професійний потенціал особистості.

За даними авторки О. В. Жихорської (Жихорська, 2015а; 2015b) термін «Компетентність» - динамічно особистісні комбінації певних знань, умінь та практичних навичок, способів професійного мислення, морально-етичного та громадянського бачення, що формують спроможність особи виконувати майбутню діяльність на високому рівні. І саме, компетентність буде слугувати результатом навчання на всіх рівнях освіти. Так, за даними автора О. М. Марущак (Марущак, 2016) «Педагогічна компетентність» - це динаміко-сумісні теоретичні та практичні знання, уміння та навички, що збагачують власний досвід та особистісно-орієнтовані якості майбутнього викладача які реалізуються через освітньо-аналітичну діяльність навчально-виховного процесу та самостійний пошук нових знань з різних навчальних предметів.

Отже, висвітлюючи контекст нашої статті організаційно-методичні умови дають можливість студентській молоді розвинути перелік компетентностей для повноцінного майбутнього викладання предмету «Захист України» (Рис. 1) (Освітньо-професійна програма Середня освіта (Фізична культура). Захист України).

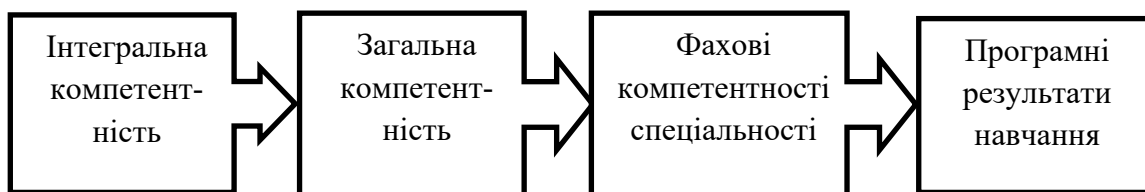

Рис. 1 Складові освітніх компетентностей майбутніх вчителів предмету «Захист України»

Інтегральна компетентність - здатність осіб розв'язувати важкі спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері освіти або навчальної діяльності яка застосовує теорії та методи освітніх компонентів (навчальні дисципліни, практики, кваліфікаційна робота та екзамен), що мають структурно-логічну комплексність організації освітнього процесу у закладах освіти.

Загальна компетентність – сукупність здібностей осіб: 1) діяти відповідально та свідомо на правах академічної доброчесності та усвідомлювати права та обов'язки громадянського суспільства (*громадянська компетентність*); 2) міжособистісна співпраця з представниками інших професійних груп різних рівнів освіти (*соціальна компетентність*); 3) вияв ціннісної поваги до українських традицій та культурної спадщини свого народу, вираження патріотично-свідомої ідентичності громадянина Української нації (*культурна компетентність*); 4) здатність до прийняття правильного алгоритму рішень у своїй професійній діяльності та розвиток відповідального ставлення до робочих обов'язків та уміння бути лідером у команді (*лідерська компетентність*); 5) продукування нових інноваційних та підприємницьких ідей та способів вирішення проблемного освітнього поля (*підприємницька компетентність*).

Фахові компетентності спеціальності – здатність осіб 1) забезпечувати освітній процес державною мовою за потреби врахуванням мовного середовища можна використовувати іноземні мови в освітньо-професійній діяльності (*мовно-комунікативна компетентність*); 2) уміння моделювати зміст навчання предметів до результатів навчання здобувачів освіти, уміння формувати інтегроване навчання з застосуванням сучасних інформаційних освітніх додатків та застосунків під час навчання, уміти розвивати в студентів критичне мислення та оцінюючий моніторинг власних результатів навчання (*предметно-методична компетентність*) 3) уміння орієнтування в інформаційно мережевому просторі, здійснювати пошук достовірної

інформації та генерувати її у нові освітні ресурси в процесі навчання з використанням цифрових технологій (*інформаційно-цифрова компетентність*); 4) уміння застосовувати планово-стратегічну роботу, що формує розвиток їх позитивних ідентичних рис з позитивним мотиваційним ставленням учнів до систематичних занять військово-прикладними вправами враховуючи їх пізнавальну діяльність (*психологічна компетентність*); 5) усвідомлювати відчуття особисті та оточуючих, вміти конструктивно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу (*емоційно-етична компетентність*); 6) взаємне рівноправне студентоцентричне партнерство із здобувачами освіти, взаємозв'язок працювати в команді із фахівцями інших галузей (*компетентності педагогічного партнерства*); 7) формувати певні умови, що ефективно реалізують функціонування інклюзивного освітнього середовища для людей з особливими потребами (*інклюзивна компетентність*); 8) особливість організувати новітні здоров'язбережувальні технології та платформи під час навчального процесу та формувати вишкіл профілактично-просвітницької роботи з питань: основ цивільного захисту, санітарно-гігієнічних норм, алгоритму дій домедичної допомоги збереження власного фізичного та психічного здоров'я на заняттях з предмету «Захист України» (*здоров'язбережувальні компетентність*); 9) властивість осіб проєктувати пізнавальні та творчі нариси навчально-виховної діяльності (*проєктувальна компетентність*); 10) властивість аналізувати та систематизувати результативність освітнього процесу на основі планування предмету «Захист України» (*прогностична компетентність*); 11) уміння ефективно організувати навчально-виховний процес розвитку здобувачів освіти, вміти правильно підбирати види, форми та методи навчально-пізнавальної діяльності учасників освіти згідно нормативних вимог, постанов, правил та рекомендацій (*організаційна компетентність*); 12) здатність справедливо оцінювати та аналізувати навчальні результати здобувачів освіти, забезпечувати їх самоосвітню та самооцінюючу складову результатів навчання з предмету «Захист України» (*аналітично-оцінювальна компетентність*); 13) вміти використовувати емпіричні методи досліджень, загальнологічні методи та прийоми досліджень та вірогідно-статистичні методи в освітньому середовищі з використанням інноваційних технологій у професійній діяльності (*інноваційна компетентність*) (Освітньо-професійна програма Середня освіта (Фізична культура). Захист України).

Підсумовуючи перелік важливих професійних компетентностей які розвиваються під час навчання у закладах вищої освіти є програмні результати навчання. Так, згідно Наказу № 584 від 30. 04. 2020 року Міністерства освіти та науки України «Про унесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти» *програмні результати навчання* – це сформовані знання, уміння, навички, способи мислення, погляди цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти, та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми (програмні результати навчання) або окремих освітніх компонентів (Про унесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти).

На думку українських вчених К. Ж. Гуза та Н. В. Кононця (Гуз, Кононець, 2021), встановлено, що для якісного та кваліфікованого виконання свої функціонування організаційно-методичних умов першочерговим є розробка доречних регламентуючих документів які визначатимуть чіткість вирішення поставлених освітніх завдань та полегшить планування науково-методичної роботи в закладах вищої освіти.

Адже сучасні університетські заклади повинні забезпечувати якісною освітньо-професійною програмою котра комбіновано сформує всі необхідні компетенції студента під час навчання з врахуванням воєнного стану та попиту на професійно-компетентних вчителів предмету «Захист України». Тому важливо щоб цілі організаційно-методичних умов розвивали не тільки компетенції студентської молоді але і покращували та оновлювали освітні компоненти навчальних дисциплін із циклу загальної, професійної, практичної підготовки та компоненти навчальних дисциплін за вибором студентів в структурно-логічному освітньому напрямку (Марущак, 2016).

І тому, на нашу думку ми розробили структурно-логічну схему взаємозв'язку розвитку організаційно-методичних умов у закладах вищої освіти (Рис. 2).

Автор С. О. Скворцова [13] вказує на велику роль удосконалення організаційно-методичних умов в закладах вищої освіти де є чітка конкретизація її змісту складових, що динамічно розглядаються та розвиваються в тісному взаємозв'язку освітнього середовища.

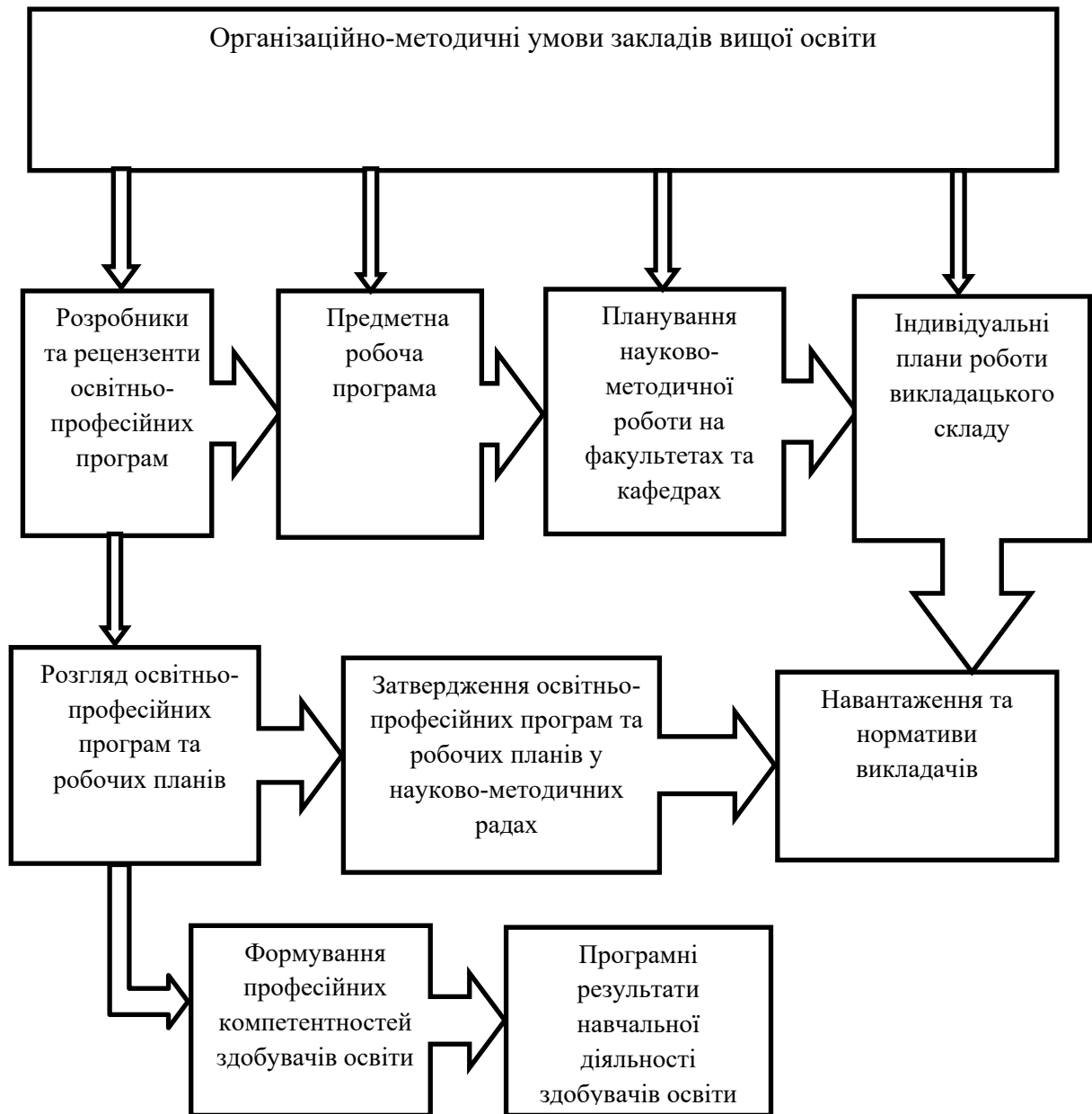

Рис. 2 Структурно-логічна схема взаємозв'язку розвитку організаційно-методичних умов у закладах вищої освіти

Вченими Остапенко О. І. Поздняков О. О., Козьменко В. А. (Остапенко, Поздняков, Козьменко, 2022) встановлено, що для якісного функціонування організаційно-методичних умов першочерговим є розробка доречних регламентуючих документів які визначатимуть чіткість вирішення поставлених освітніх завдань та полегшить планування науково-методичної роботи в закладах вищої освіти.

Аналізуючи та узагальнюючи передовий досвід вищої освіти в нашій країні, то організаційно-методична робота повинна стимулювати процеси вдосконалення методики викладання, створення нових, кращих науково-доведених рекомендаційних

положень стосовно побудови освітнього процесу в закладах вищої освіти.

Організаційно-методичні умови вбачають певні заходи з управління навчальним процесом у закладах вищої освіти: розробка, планування, реалізація в навчальну діяльність студентів та підсумковий контроль результативності професійних напрямків діяльності з покращенням освітнього процесу повинно містити у собі:

- координоване чітке керівництво організаційно-методичними умовами;
- розробляти, планувати та реалізовувати навчальну діяльність наукової роботи у закладах вищої освіти;
- розробка та проведення різноманітних форм методичної роботи: конференції; наради, конкурси;
- сприяння моніторингового оцінювання організаційно-методичних умов факультетів; кафедр або структурних підрозділів;
- організація заходів академічної мобільності викладачів (закордонне стажування; участь у грантових програмах; курси підвищення кваліфікації; наукові відрядження тощо) та здобувачів освіти (обмін досвідом; грантові програми тощо) (Заболоцька, 2008).

Висновки. Отже, таким чином організаційно-методичні умови можуть бути ефективними тільки тоді коли є чіткість структурованих складових освітньо-професійних програм в процесі навчальної діяльності закладів вищої освіти. Реалізація умов втілюється у освітнє середовище через систему дій та певних заходів, що вказує на її цілісність.

Підсумовуючи шляхи розвитку компетентностей майбутніх вчителів предмету «Захист України» через організаційно-методичні умови то можна встановити чіткість та визначеність мети, відповідності змісту форм та методів освітньо-професійної програми. Діагностувати її враховуючи сучасні освітні потреби для подальшого розвитку дієвого, академічного, освітнього, інформаційного простору закладу вищої освіти. Створити диференційований розвиток рівня методології наукової культури в університетах з оптимальним впровадженням у освітнє середовище нових інноваційних нововведень та традицій в освітній сфері.

ЛІТЕРАТУРА

Гуз, К. Ж., Кононец, Н. В. (2021). Військово-патріотична підготовка старшокласників у сучасному освітньому просторі. *Імідж сучасного*

- педагога, 1 (196), 77-81. (Huz, K. Zh., Kononets, N. V. (2021). Military-patriotic training of high school students in the modern educational space. Image of the Modern Teacher, 1 (196), 77-81).*
- Ермоленко, А. Б. (2021). Сучасна модель розвитку лідерської компетентності педагогічних працівників професійної освіти в системі підвищення кваліфікації. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Педагогічні науки, 1 (45), 205–213. (Iermolenko, A. B. (2021). Modern model of leadership competence development of pedagogical staff in professional education system. Bulletin of Glukhiv National Pedagogical University named after Oleksandr Dovzhenko. Pedagogical Sciences, 1 (45), 205–213).*
- Жихорська, О. В. (2015). Зміст формування професійної компетентності навчально-допоміжного персоналу вищого навчального закладу в умовах інтеграції формальної, неформальної та інформальної освіти. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: Педагогіка, 2(15), 113–120. (Zhykhorska, O. V. (2015). Content of formation of professional competence of support staff of higher educational institution in the conditions of integration of formal, non-formal, and informal education. Scientific Bulletin of Melitopol State Pedagogical University named after Bohdan Khmelnytskyi. Series: Pedagogy, 2(15), 113–120).*
- Жихорська, О. В. (2015). Модель формування професійної компетентності навчально-допоміжного персоналу вищого навчального закладу в умовах інтеграції формальної, неформальної та інформальної освіти. *Освітні інновації: філософія, психологія, педагогіка: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (Суми, 3 груд. 2015 р.). Суми: Мрія, Ч. 2. сс. 42–46. (Zhykhorska, O. V. (2015). Model of formation of professional competence of support staff of higher educational institution in the conditions of integration of formal, non-formal, and informal education. Educational Innovations: Philosophy, Psychology, Pedagogy: Materials of the II International Scientific and Practical Conference (Sumy, December 3, 2015). Sumy: Mriya, Part 2, pp. 42–46).*
- Заболоцька, О. С. (2008). Компетентність, кваліфікація, компетенція як ключові категорії компетентності парадигми вищої освіти. *Вісник Житомирського державного університету, 39, 52–56. (Zabolotska, O. S. (2008). Competence, qualification, competency as key categories of the competence paradigm in higher education. Bulletin of Zhytomyr State University, 39, 52–56).*
- Захист Вітчизни: навчальна програма для навчальних закладів системи загальної середньої освіти (рівень стандарту), затверджено МОН України: Наказ № 1407 від 23.10.2017. (2017). Взято з: mon.gov.ua (Defense of the Homeland: Educational Program for General Secondary Education Institutions (standard level), approved by the Ministry of Education and Science of Ukraine: Order No. 1407 dated October 23, 2017. Retrieved from: mon.gov.ua).*
- Круцевич, Т. Ю., Пангелова, Н. Є. (2016). Сучасні тенденції щодо організації фізичного виховання у вищих навчальних закладах. *Спортивний вісник Придніпров'я, 3, 109-114. (Krutsevych, T. Yu., Pangelova, N. Ye. (2016). Current trends in the organization of physical education in higher educational institutions. Sports Bulletin of the Dnieper Region, 3, 109-114).*
- Марущак, О. М. (2016). Поняття компетентності у педагогічній діяльності. *Креативна педагогіка, 11, 97 – 108. (Marushchak, O. M. (2016). The concept of competence in pedagogical activity. Creative Pedagogy, 11, 97 – 108).*

Навчальна програма «Захист України» рівень стандарту» для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 року № 698. URL: <https://cutt.ly/fXcE48u>. (*Educational program "Defense of Ukraine" standard level" for 10-11 grades of general secondary education institutions approved by the Ministry of Education and Science of Ukraine on August 3, 2022, No. 698.* URL: <https://cutt.ly/fXcE48u>).

Про унесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти: Наказ № 584 від 30. 04. 2020 року Міністерства освіти та науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-unesennya-zmin-do-metodichnih-rekomendacij-shodo-rozroblennya-standartiv-vishoyi-osviti-1> (*On amendments to the Methodological Recommendations on the Development of Higher Education Standards: Order No. 584 dated April 30, 2020, of the Ministry of Education and Science of Ukraine.* URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-unesennya-zmin-do-metodichnih-rekomendacij-shodo-rozroblennya-standartiv-vishoyi-osviti-1>).

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Фізична культура). Захист України. Першого (бакалаврського) рівня. Спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура). Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка. Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка https://sspu.edu.ua/images/2021/docs/proekt_opp/opp_zahist_ukrayini_2021_proekt_1528c.pdf (*Educational-Professional Program Secondary Education (Physical Education). Defense of Ukraine. First (Bachelor's) Level. Specialties 014 Secondary Education (Physical Education). Field of Knowledge 01 Education / Pedagogy. Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenko* https://sspu.edu.ua/images/2021/docs/proekt_opp/opp_zahist_ukrayini_2021_proekt_1528c.pdf)

Остапенко, О. І., Поздняков, О. О., Козьменко, В. А. (2022). Зміст навчальної програми "Захист України" для закладів загальної середньої освіти в умовах війни. *Фізичне виховання в контексті сучасної освіти*: Матеріали XVII Міжнародної науково-методичної конференції. К.: НАУ, сс. 70 - 73. (Ostapenko, O. I., Pozdnyakov, O. O., Kozmenko, V. A. (2022). Content of the educational program "Defense of Ukraine" for general secondary education institutions in conditions of war. *Physical Education in the Context of Modern Education*: Materials of the XVII International Scientific and Methodological Conference. Kyiv: NAU, pp. 70 – 73).

Скворцова, С. О. (2015). Теоретико-методичні основи формування компетентності майбутніх учителів: нормативна і варіативна складові методичної компетентності вчителя початкових класів. *Pedagogika. Najnowsze badamanaukowe: Teoria, praktyka*, 4.2, 119–124. (Skvortsova, S. O. (2015). Theoretical and methodological foundations of formation of competence of future teachers: normative and variable components of teacher's methodological competence. *Pedagogika. Najnowsze badamanaukowe: Teoria, praktyka*, 4.2, 119–124.)

SUMMARY

Lazorenko Stanislav. Systematization of educational competencies of future teachers of the subject "Defense of Ukraine".

Military actions in our country are increasingly regarded as the development of competencies of future teachers of the subject "Defense of Ukraine." At the present

time, the importance of developing the subject "Defense of Ukraine" is highly relevant due to its rapid dynamic transformations, which depend on state-political, economic, socio-cultural, and educational factors of military training of Ukrainian youth as conscious citizens of their country.

A priority task for the Ukrainian state in the field of education is the development of qualified and competent future teachers of the subject "Defense of Ukraine" who will be able to critically solve complex educational problems and address practical issues in educational institutions, develop the military-patriotic movement as a fundamental basis for military-applied training of the young Ukrainian generation, capable of providing students with the necessary knowledge, skills, and abilities for the further defense of Ukrainian statehood and the ability to act correctly in emergency combat situations.

Therefore, the teacher's prestige should be authoritative for the educational audience of the younger generation, who can adjust educational factors: educational and upbringing, organizational and methodical, military-applied, physical education and health activities to achieve the single subject goal - the formation of vital military-applied knowledge, skills, and abilities in the sphere of Ukraine's defense, as well as a systematic understanding of military-patriotic education as a leading part of national upbringing.

This is why the organic relationship of organizational and methodological conditions in the holistic educational environment should ensure the effectiveness of raising the level of integral, general, and professional competencies of future teachers and lecturers during their higher education.

Key words: *future teachers, higher education institution, subject "Defense of Ukraine," competency development, organizational and methodological conditions.*

УДК 371.3:34

Костянтин Товстуха

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка

ORCID ID 0009-0007-3959-5290

DOI 10.24139/2312-5993/2023.04/315-326

ЄВРОПЕЙСЬКІ СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З МІЖНАРОДНОГО ПРАВА В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У статті окреслено стратегічні пріоритети Європейського Союзу щодо професійної підготовки фахівців із міжнародного права в закладах вищої освіти. Здійснено огляд основних стратегічних документів, що регламентують підготовку означених фахівців. Висвітлено роль Ради адвокатів та юридичних товариств Європейського Союзу у юридичній освіті та професійній підготовці. Показано, що провідними європейськими стратегічними пріоритетами є впровадження міждержавної юридичної практики на основі оновленого загального кодексу поведінки, підготовка «інтегрованих» фахівців юридичної галузі, розроблення та впровадження загальноєвропейського мінімального стандарту підготовки фахівців юридичної галузі й визнання спільних елементів національної професійної підготовки.

Ключові слова: *професійна підготовка, фахівці з міжнародного права, стратегічні пріоритети, Європейський Союз, заклад вищої освіти.*